

**LICEO SCIENTIFICO STATALE - DRŽAVNI ZNANSTVENI LICEJ
"FRANCE PREŠEREN"**

34128 - TRIESTE-TRST - str. di Guardiella/Vrdelska cesta, 13/1

tel. 040-568482 - fax 040-3798966 –

Codice fiscale-Davčna številka: 80016570329

e-mail: tsps010006@istruzione.it - pec: tsps010006@pec.istruzione.it

Web: <http://www.preseren.edu.it>

**ZNANSTVENI LICEJ
5. razred**

STRUKTURA TEORETIČNEGA IZDELKA ZA DRŽAVNI IZPIT

1. Temeljito preuči in reši predlagani problem iz matematike in fizike.
2. Osredotoči se na en vidik problema, ki je povezan z izredno majhnim ali izredno velikim, in izpostavi rešitev, ki jo predlaga matematična analiza. Nato pokaži še, kako je matematična analiza odličen pripomoček, s katerim fizika obravnava spreminjanje in dogajanje (*od horror infiniti do infinitum dei*), saj je matematika nedvomno najboljši in najmočnejši, skoraj vsemogočni stroj za *predvidevanje* v moderni fiziki in sodobni znanosti ter tehnologiji ($\mu\alpha\theta\acute{\alpha}\nu\omega$, manthano; $\tau\alpha\ \mu\alpha\theta\acute{\eta}\mu\alpha\tau\alpha$, ta mathemata: sposobnost predvidevanja starogrških trgovcev).
3. Iz teh znanstveno-matematičnih iztočnic lahko preideš na ostala področja kulture, s tem da upoštevaš tudi učne in delovne izkušnje, ki si jih v teh letih nabral, in stališča, ki si jih izoblikoval.

Caspar David Friedrich

(Obseg: do največ 12 strani. Pisava: Arial; velikost znakov: 12, razmik 1,5)

Problem iz matematike in fizike

Dani sta realni konstanti a in b ($a > 0$) in funkcija $q(t)$:

$$q(t) = at \cdot e^{bt}$$

1. Za možne vrednosti konstant a in b , ugotovi ali je na grafu funkcije q prisotna točka, v kateri ima funkcija maksimum ali minimum. Določi vrednosti konstant a in b , za kateri ima v koordinatnem sistemu (t, y) graf funkcije $q(t)$ maksimum v točki $B\left(2, \frac{8}{e}\right)$.

2. Od tu dalje upoštevaj, da je $a = 4$ in $b = -\frac{1}{2}$ ter študiraj obnašanje funkcije

$$q(t) = 4t \cdot e^{-\frac{t}{2}}$$

in preveri, da ima funkcija prevoj v točki $F\left(4, \frac{16}{e^2}\right)$.

Zapiši enačbo tangente na graf v točki F .

3. Predpostavi, da predstavlja funkcija $q(t)$, za $t \geq 0$, električni naboj (z mersko enoto C), ki gre v trenutku t (z mersko enoto s) skozi prečni presek tokovodnika. Določi merski enoti za konstanti a in b .

Upoštevaj, da še naprej velja $a = 4$ in $b = -\frac{1}{2}$. Zapiši izraz za električni tok $i(t)$, ki teče skozi tokovodnik v trenutku t in določi največjo in najmanjšo vrednost električnega toka ter vrednost, na kateri se ustali po določenem času.

4. Naj bo $Q(t_0)$ skupni električni naboj, ki gre skozi prečni presek tokovodnika v časovnem intervalu $[0, t_0]$ za $t_0 \geq 0$. Izračunaj vrednost proti kateri gre $Q(t_0)$ za $t_0 \rightarrow +\infty$.

Če je vrednost električnega upora $R = 3\Omega$, zapiši (ni potrebno izvesti računa) izraz za integral, s katerim izračunamo oddano energijo v časovnem intervalu $[0, t_0]$.

Referenčni profesor je lahko vsak član komisije. Ne gre za izvedenca, ki dodeljeno temo pozna natančno, ampak gre za profesorja, ki je dijaku v oporo pri metodološkem zastavljanju dela.

Izdelek morate oddati do 14. ure dne 31. maja 2021 na šolski naslov tsps010006@istruzione.it . V naslovu kartoteke navedite svoje ime, priimek in razred (npr: priimek.ime.5.ZL).